

ဆောင်းလှလှ

ခေါက်တာစိုးထွန်းနှင့်
ကလေးကြီးပုံ

ဒေါက်တာစိုးထိုက်၏ မိတ်ဆက်အမှာစာ

ကျွန်ုပ် ဒေါက်တာစိုးထိုက်သည် .... ဆရာဝန်တစ်ဦးပင် ဖြစ်လင့်ကစား အသက် ၄၀ အရွယ်မှစ၍ ဆေးကုသခြင်းအလုပ်ကို စွန့်လွှတ်ကာ ကျွန်ုပ် ဝါသနာပြုပြီးပြသော လုပ်ငန်းတွင်သာ အာရုံနှစ်၍ လုပ်ကိုင် ခဲ့လေသည်။

ကျွန်ုပ်သည် အသက် ၄၀ အထိသာ အစိုးရဆေးရုံများတွင် ဝန်ထမ်းဆရာဝန်အဖြစ် တာဝန်ထမ်း ဆောင်ခဲ့ပြီး ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်မှစ၍ ဝန်ထမ်းအဖြစ်မှ နှုတ်ထွက်ကာ ကျွန်ုပ်စိတ်ဝင်စားသော ဝိညာဉ်လောက၊ နာမ်လောက ဆိုင်ရာ လေ့လာမှုသုတေသနလုပ်ငန်းများတွင် အာရုံနှစ်၍ လှုပ်ရှားခဲ့လေသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ဝန်ထမ်းဘဝတွင် အင်္ဂလန်နိုင်ငံသို့ ပညာတော်သင်ခရီးသွားရောက်ခဲ့ရသေးရာ အင်္ဂလန်နိုင်ငံရှိ 'ဗြိတိသျှမနောသုတေသန' အသင်းကြီးသို့ ဝင်ထွက်သွားလာခဲ့ပြီး ထိုအသင်းကြီးတွင် တစ်ဦး တည်းသော မြန်မာနိုင်ငံသား အသင်းဝင်တစ်ဦးအဖြစ် အသင်းဝင်ရောက်ခဲ့လေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိပြီးနောက် ဝန်ထမ်းအဖြစ်မှ နှုတ်ထွက်ပြီးချိန်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ အရပ်ရပ်ရှိ ကျွန်ုပ် လေ့လာတွေ့ရှိသမျှသော ဝိညာဉ်၊ နာနာဘာဝ၊ စုန်း၊ တစ္ဆေ၊ ကဝေ၊ ဥစ္စာစောင့်၊ လူဝင်စား၊ မှော် ....အစရှိသည့် နာမ်လောကဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များကိုလေ့လာသုတေသနပြုခဲ့ပေသည်။ ကျွန်ုပ် လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့သောအမှုတွဲများအနက် သက်သေသက္ကာယခိုင်လုံသော ဖြစ်ရပ်များကို လန်ဒန်ရှိ မနော သုတေသနအသင်းကြီးသို့ အထောက်အထားအချက်အလက်များနှင့်အတူ ရေးသားပေးပို့ခဲ့လေသည်။

ကျွန်ုပ် တွေ့ရှိချက်များအား အသင်းကြီးမှ အခါအားလျော်စွာ ထုတ်ဝေသော စာစောင်၊ စာအုပ် များတွင် ဖော်ပြခဲ့ရာ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်ရှိ

ဝိညာဉ်သုတေသနပညာရှင်များကြားတွင် ကျွန်ုပ်အမည်မှာ အတန်အသင့် ထင်ရှားလျက် ရှိပေပြီ။

၁၉၉၈ခုနှစ်တွင် ကျွန်ုပ်သည် အမှုတွဲတစ်ခုအတွက် မန္တလေးမြို့သို့ သွားရောက်ခဲ့ရာ ကျွန်ုပ်၏ လုပ်ငန်းများကို စိတ်ပါဝင်စားစွာ ကူညီလုပ်ကိုင်ပေးခဲ့သည့် လူငယ်လေးတစ်ဦးနှင့် ရင်းနှီးသိကျွမ်းခဲ့ရလေသည်။ ထိုလူငယ်သည် စာပေရေးသားရန် ကြိုးစားလေ့လာနေသော စာပေဝါသနာရှင်တစ်ဦးဖြစ်ရုံမက မနောသုတေသနလုပ်ငန်းများကိုလည်း စိတ်ဝင်စားလှပေသည်။ လူငယ်က ကျွန်ုပ် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးသားသော ဆောင်းပါးအချို့ကို ဖတ်ရှုခဲ့ဖူးပြီးဖြစ်သဖြင့် ကျွန်ုပ်မှာ အံ့သြရသေးသည်။

လူငယ်သည် ကျွန်ုပ် သွားရောက်လိုသည့်နေရာများကို သူ၏ မော်တော်ဆိုင်ကယ်လေးဖြင့် လိုက် လံပို့ဆောင်ပေးရုံမက၊ ကျွန်ုပ် တွေ့ဆုံလိုသော လူများကို ဆက်သွယ်ပေးခြင်း၊ စုံစမ်းပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ရာ ကျွန်ုပ်မှာ များစွာကျေးဇူးတင်မိပေ၏ ။

နောက်ပိုင်းတွင်လည်း လူငယ်နှင့် ကျွန်ုပ်သည် အဆက်အသွယ် မပြတ်ခဲ့ပေ။ သူ ရန်ကုန်မြို့သို့ ရောက်လာသည့်အခါတိုင်းလည်း ကျွန်ုပ်ထံ ဝင်ရောက်လည်ပတ်လေ့ရှိ၏ ။ ကျွန်ုပ် သုတေသနပြုခဲ့သော အမှု တွဲများကို လေ့လာဖတ်ရှု၏ ။ ဖြစ်ရပ်များကိုလည်း သေချာမေးမြန်း၍ မှတ်စုတွင် မှတ်သားထားပေ၏ ။

၂၀၀၃ ခုနှစ်၏ မိုးရာသီနေ့တစ်နေ့တွင် ထိုသူငယ် ကျွန်ုပ်ထံသို့ရောက်လာပြန်ရာ ယခုတစ်ကြိမ် တွင်မူ ကျွန်ုပ်အတွက် အံ့သြစရာ၊ အားရစရာလုပ်ရပ်များကို ထိုသူငယ်က ယူဆောင်လာခဲ့ပေသည်။

"ကျွန်တော် စာရေးဝါသနာပါတာကို ဆရာကြီးလည်း အသိပဲ။ အခု ကျွန်တော် ဝတ္ထုတချို့ ရေးထားပါတယ် ဆရာကြီး။ ကျွန်တော်ရေးတဲ့

ဝတ္ထုတွေကတော့ တခြားမဟုတ်ပါဘူး။ ဆရာကြီးကိုယ်တိုင်
လေ့လာသုတေသနပြုထားတဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေကို ဝတ္ထုပုံစံနဲ့ ရသပါအောင်
ပြန်ရေးထားတာပါ။ ဆရာကြီး ဖတ်ကြည့်ပြီး ဝေဖန်ချက်ပေးပါဦး။ ဆရာကြီး
ကျေနပ်တယ်ဆိုရင် လူအများဖတ်ရှုနိုင်အောင် စာအုပ်အဖြစ် ထုတ်ဝေ ချင်ပါတယ်။
စာအုပ်ထုတ်ဖို့လည်း ဆရာကြီးဆီက ခွင့်ပြုချက်ရလိုပါတယ်"

လူငယ်က သူ ရေးသားပြီးစီးထားသည့် စာမူများကို ကျွန်ုပ်အား
ပေးအပ်ခဲ့ပေ၏ ။

ကျွန်ုပ်သည် ဝတ္ထုအဖြစ်ရေးသားထားသော ၎င်းစာမူများအား
ဖတ်ရှုကြည့်ရာ ဖြစ်ရပ်များကို ကိုယ် တိုင်သုတေသနပြုခဲ့သော
ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင်ပင်ဇာတ်ကြောင်းကိုသိပြီးဖြစ်ပါလျက် ရင်ခုန်ထိတ်လန့်ခြင်း၊ အံ့သြ
တုန်လှုပ်ခြင်းများကို ခံစားရပေ၏ ။ ယင်းသို့ခံစားရသည်မှာ အခြားကြောင့်မဟုတ်။
၎င်း၏ ဇာတ်လမ်းဖွဲ့ စည်းပုံ၊ ရေးသားမှုကျွမ်းကျင်ပုံများကြောင့်ပင်
ဖြစ်ပေတော့သည်။

ဆောင်းလုလင်က အချို့ဝတ္ထုများတွင် ကျွန်ုပ်အား ဇာတ်ကောင်အဖြစ်
ထည့်သွင်းထားပြီး အချို့ ဝတ္ထုများ၌ ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင်
လေ့လာသုတေသနပြုခဲ့သည့်အတိုင်း ရေးသားထားသည်။ အချို့ဝတ္ထုများ တွင်ကား
ဖြစ်ရပ်ကို ဝတ္ထုသဖွယ် သရုပ်ဖော်ရေးသားထားပေ၏ ။ မည်သို့ဆိုစေ ကျွန်ုပ်၏
အတွေ့အကြုံများ ကို ရသပါသောဝတ္ထုသဖွယ်
တန်ဆာဆင်ရေးသားထားသည့်အတွက် ကျွန်ုပ်မှာ ကျေနပ်ဝမ်းမြောက်မိပေ သည်။

ကျွန်ုပ်သည် မြန်မာစာဖတ်ပရိသတ်များ သိရှိရန်အလို့ငှာ ကျွန်ုပ်၏
လေ့လာတွေ့ရှိချက်များကို စာပေဖြင့် ရေးသားတင်ပြရန် စိတ်ကူးမှာ
မဆွဲကတည်းကပင် ရှိခဲ့လေ၏ ။ သို့ရာတွင် ....ကျွန်ုပ်မှာ မအား လပ်ခြင်း၊
မြန်မာစာရေးသားရာတွင် ကျွမ်းကျင်မှုမရှိခြင်း (ကြွားဝါခြင်းမဟုတ်၊ ကျွန်ုပ်သည်
အင်္ဂလိပ်ဘာသာ ဖြင့် ရေးသားခြင်းကိုသာ ကျွမ်းကျင်ပါသည်) ....တို့ကြောင့်

ကျွန်ုပ်၏ ဆန္ဒများနှင့်နှေးခဲ့ရပေ၏။ ယခု ကျွန်ုပ် ခင်မင်သော လူငယ်က 'ဆောင်းလုလင်'ဆိုသော ကလောင်အမည်ဖြင့် ကျွန်ုပ်၏ အတွေ့အကြုံများကို ရသပါသော ဝတ္ထုသဖွယ် စီကုံးရေးသားပေးသည့်အခါ ကျွန်ုပ်၏ အာသာဆန္ဒကို ဖြည့်စွမ်းပေးရာရောက်သဖြင့် ကျွန်ုပ်မှာ များစွာကျေးဇူးတင်ရပေ၏။

ဆောင်းလုလင်က အချို့ဖြစ်ရပ်များကို နေရာဒေသ၊ ကာယကံ ရှင်တို့၏ အမည်နာမများ ပြောင်းလဲ ရေးသားထားပေရာ ဤသည်မှာလည်း ဖြစ်သင့်သော အချက်တစ်ရပ်ပင် ဖြစ်ပေ၏။ အချို့ဝတ္ထု၌ ကား ဖတ်ရှု၍ ပိုအဆင်ပြေစေရန် စိတ်ကူးယဉ် ဇာတ်ကောင်များ ဖြည့်စွက်ထားသည်ကို တွေ့ရပေသည်။ ဤသည်မှာ လည်း ရသဝတ္ထုအဖြစ် တင်ပြသည်မို့ ဖတ်ရှုသူများအဖို့ အရသာ ပို၍ ပြည့်ဝစေမည်ဟု ယူဆပါသည်။

ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင်သာ ဤဖြစ်ရပ်များကို စာဖြင့် ရေးသားတင်ပြရလျှင် အချက်အလက်များပါသော ဆောင်းပါးရှည်ကြီးသဖွယ်သာ ဖြစ်နေမည်ဖြစ်ပြီး၊ ငြီးငွေ့ဖွယ်ကောင်းမည် အမှန်ဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံရပေသည်။ ဆောင်းလုလင်က စာဖတ်ပရိသတ်များကို ကျွန်ုပ်တင်ပြလိုသော အကြောင်းအရာများအား ကျွန်ုပ်ကိုယ်စား ရသဝတ္ထုအနေနှင့် တင်ပြပေးသည့်အတွက် ကျေးဇူးတင်ရပါသည်။

သို့ပါ၍ ....ဆောင်းလုလင်ဆိုသောသူငယ် နောက်တစ်ခေါက် ရောက်လာပြီး ကျွန်ုပ်၏ သဘောထားကို မေးမြန်းသည့်အခါ ကျွန်ုပ်က ၎င်း၏ စာပေရေးသားခြင်း အတတ်ပညာကို ချီးကျူးကာ ဝတ္ထုများအဖြစ် ပုံနှိပ် ထုတ်ဝေလိုပါက ထုတ်ဝေနိုင်ပါကြောင်း ကျေနပ်စွာဖြင့် ခွင့်ပြုချက်ပေးလိုက်ရပါသတည်း။

ဒေါက်တာစိုးထိုက်

မနောဝိညာဉ်သုတေသီ

M.B., B.S.

M. Med. Sc

M.P.H (London)

*

အခန်း (၁)

သီပေါမင်းလက်ထက်

ခရစ်နှစ် ၁၈၈၂ ခုနှစ်

နန်းတွင်းမှလူပျိုတော်တစ်ဦးဖြစ်သူ မောင်သာညိုသည်
ဗဟိုရံစည်နာရီစင်ကြီး၏ အထက်ထပ် မှနေ၍ မြေပြင်သို့လိမ့်ကျကာ
ကွယ်လွန်သွားခဲ့လေသည်။

မောင်သာညိုသည် နန်းတွင်းသမားတော်ကြီးဦးသံချိန်၏
သားတစ်ဦးဖြစ်ကာ ...ဆေးပညာရပ် များကို ဖခင်ကြီးထံမှ သင်ယူလေ့လာနေသည့်
လူငယ်တစ်ဦးလည်း ဖြစ်ပေသည်။ မောင်သာညိုသည် ဆေးပညာသာမက
အမြင်ကျယ်သောလူငယ်တစ်ဦးဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ထိုကာလက နန်းတွင်းတွင်
ဝင်ထွက်ခစားနေသော အင်္ဂလိပ်အရာရှိများထံတွင်တပည့်ခံကာ
အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားနှင့် ခေတ်မီသိပ္ပံ ပညာရပ်များကို
လေ့လာဆည်းပူးခဲ့ပေသည်။

မောင်သာညိုသည် အရှင်နှစ်ပါး၏ ချစ်ခင်မှုကိုခံယူရကာ
အရွယ်ရောက်စမှာပင် လူပျိုတော် အဖြစ် နန်းတွင်း၌ အခစားဝင်ခွင့် ရရှိခဲ့လေသည်။

စုဖုရားလတ်၏ မယ်တော်
ဆင်ဖြူမရှင်မိဖုရားကြီးကလည်းမောင်သာညို၏ အကင်းပါးခြင်း၊ ဝံ့ဏ်
ရည်ထက်မြက်ခြင်းများအတွက် ချစ်ခင်နှစ်သက်တော်မူခဲ့လေသည်။

မောင်သာညိုသည် လူကြီးသူကြီးများနှစ်သက်လောက်သည့်
ရုပ်ရည်ရူပကာရှိကာ လူကြီးများ အပေါ်တွင်လည်း ရိုသေကိုင်းရှိုင်းခြင်းရှိပေ၏ ။
ထိုသို့ အရည်အချင်းပြည့်ဝသောလူငယ်လေးတစ်ဦးမို့ နန်း တွင်း၌
ဘုရင့်သားတော်များနှင့်မခြား မျက်နှာပွင့်လန်းခဲ့ပေ၏ ။

သို့ရာတွင် လူတို့၌ အစစအရာရာပြည့်စုံခြင်းမရှိသည့်
ထုံးစံလေ့ရှိသည့်အတိုင်း မောင်သာ ညိုသည်လည်း မိမိကိုယ်မိမိမူ
ပြည့်စုံသည့်လူတစ်ယောက်ဟု မထင်မိချေ။ အကြောင်းမှာ မောင်သာညို
ချစ်ကြိုက်နေသောမိန်းမပျိုသည် မောင်သာညို၏ ချစ်ရေးဆိုမှုကို မတုံ့ပြန်ရုံသာမက
မောင်သာညိုအား အမျိုးမျိုး ကဲ့ရဲ့ခြင်း၊ လှောင်ပြောင်ခြင်း၊ အရှက်ခွဲခြင်းများ
ပြုလုပ်နေသောကြောင့်ပင်။

မောင်သာညိုချစ်ခင်စုံမက်မိသောမိန်းမပျိုမှာ မိသဲရှင်ဆိုသော
နန်းတွင်းအပျိုတော်တစ်ဦး ဖြစ် ပေ၏ ။ မိသဲရှင်သည် အောက်အရပ်မှ
ရောက်ရှိလာသော အပျိုတော်တစ်ဦးဖြစ်ပေသည်။ ၎င်း၏ ဦးရီး တော်သည်
ဘုရင့်မြင်းတပ်၌ မြင်းမှုထမ်းအဖြစ်တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသူတစ်ဦးဖြစ်ပြီး၊
မိဘများဆုံးပါး သွားသည့်အခါ ဦးရီးဖြစ်သူထံ လာရောက်ခိုလှုံရင်း နေပြည်တော်သို့
ရောက်ရှိလာသည့်မိန်းမငယ်တစ်ဦး ဖြစ်ပေသည်။

မိသဲရှင်၏ လှုပ်ချောမောခြင်း၊ ရည်မွန်သွက်လက်ခြင်းများကြောင့်
နန်းတွင်းအပျိုတော်တစ်ဦး အဖြစ် အခစားဝင်ခွင့်ရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

မောင်သာညိုသည် မိသဲရှင်ကိုချစ်ကြိုက်၍ မေတ္တာစကား ကမ်းလှမ်းရာ
မိသဲရှင်ဖက်မှ မနှစ် သက်နိုင်၍ တုံ့ပြန်မှုမရရှိခဲ့ချေ။ မိသဲရှင်သည်
မောင်သာညိုအချစ်ကို မတုံ့ပြန်ရုံသာမဟုတ်၊ ဗမာင်သာ ညိုအား ကဲ့ရဲ့လှောင်ပြောင်
စကားတင်းဆိုခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ပေသည်။

မောင်သာညိုအဖို့ အခြားသောအရည်အချင်းမှန်သမျှကို
ဘုရင့်သားတော်များနှင့်မခြား ယှဉ်ပြိုင် နိုင်ပါလျှက် အချစ်ရေးကျကာမှ
ကျေးတောမှရောက်လာသောအပျိုတော်လေးက လှောင်ပြောင်ခြင်းခံရ သည့်အခါ
မခံမရပ်နိုင်အောင်ဖြစ်မိပေ၏ ။

တစ်ခုသောဝါဆိုလပြည့်ပွဲတော်တွင် ဥယျာဉ်အတွင်း၌ နန်းတွင်းသူ၊

နန်းတွင်းသားများ စုံညီစွာ ပွဲသဘင်ကျင်းပနေခိုက် မောင်သာညိုသည် နှင်းဆီပန်းတစ်ပွင့်ကို အပင်မှူးက မိသဲရှင်အား လူသူ ရှေ့တွင် သွားရောက်ပို့ဆက်ခဲ့လေသည်။ မိသဲရှင်က နှင်းဆီပန်းကို လက်ခံရယူပြီးနောက် ချောင်တစ် နေရာတွင် ငိုက်မြည်းနေသော အသားမည်းမည်း၊ သွားခေါခေါနှင့် အထိန်းတော်ကြီးထံသွားရောက်ကာ ခေါင်း၌ ပန်ဆင်ပေးခဲ့လေသည်။ ထိုအဖြစ်ကိုမြင်ရသူအပေါင်းသည် အုံးအုံးကျွက်ကျွက် ရယ်ပွဲဖွဲ့ခဲ့ကြ လေ၏ ။

ဘုရားကိုးဆူပွဲတစ်ခု၌ လည်း မိသဲရှင်တို့အပျိုတော်တစ်စုသည် ဧည့်ခံကျွေးမွေးရေးတာဝန်ကို ယူ ခဲ့ကြရပေသည်။ မိသဲရှင်သည် လက်ဖက်အုပ်များကို ဧည့်သည်များရှေ့မှောက်သို့ချကာ ဧည့်ဝတ်ပြုလျက် ရှိလေသည်။ ဘုရားကိုးဆူပွဲသို့ရောက်လာသောမောင်သာညိုသည် အမှတ်သည်းခြေမရှိသေးပဲ မိသဲရှင် အနီးသို့ ကပ်သွားကာ - -

"မောင်မောင့်အတွက်များရော လက်ဖက်ပွဲနှင့် ဧည့်မခံတော့ဘူးလား နှမငယ်"

- ဆိုကာ မေးမြန်းဝင်ရောလေသည်။ မိသဲရှင်သည် မောင်သာညိုအား ခပ်စောင်စောင် ပြန်ကြည့်ကာ

"အလို ...ဧည့်ခံရသာပ မောင်မောင်၊ ခေတ္တစောင့်ပါလင့်"

မိသဲရှင်သည် အတွင်းခန်းထဲသို့ ဝင်သွားလေသည်။

မကြာခင် အတွင်းခန်းထဲမှ မိသဲရှင်ပြန်ထွက်လာရာ ၎င်း၏ လက်ထဲ၌ လက်ဖက်အုပ်တစ်အုပ် ပါလာလေသည်။

မိသဲရှင်သည် လက်ဖက်အုပ်ကို မောင်သာညိုသို့ ကမ်းပေး ရင်းမှ ...

"ဟော့သဟာ ...မောင်မောင့်ဖို့ လက်ဖက်အုပ်ပါပဲကွယ်ရဲ့၊ အလှူရှင်လက်ဖက်နှင့် မျက်နှာ လုပ်ရသာပ"

"စေတနာသာ ပဓာနပါ နှမရယ်"

မောင်သာညိုသည် အများရှေ့တွင် ဂုဏ်ယူဝင့်ကြားစွာဖြင့် လက်ဖက်အုပ်ကို ဖွင့်လိုက်လေ သည်။ ထိုအခါ ...လက်ဖက်အုပ်အတွင်းမှ ပိုးဟပ်တစ်ကောင်သည် ကြောက်လန့်တကြား ထွက်ပြေးလာ ကာ မောင်သာညို့လက်ပေါ်သို့ တက်လေသည်။

"အလို ...အလို ...ဟဲ့ ...ဟဲ့ ...ဘယ်နှာတုံး"

မောင်သာညိုသည် မျှော်လင့်မထားပဲ ပိုးဟပ်ကိုရုတ်တရက် မြင်လိုက်ရ၍ အံ့အားသင့်သွားစဉ် ပိုးဟပ်က အကျလက်ကြားမှတစ်ဆင့် လက်မောင်းထဲအထိ ဝင်ရောက်သွားလေရာ ဣန္ဒြေပျက်ယွင်းကာ ခုန်ဆွ ခုန်ဆွဖြစ်သွားလေသည်။ လက်ဖက်အုပ်မှာလည်း လက်အတွင်းမှလွတ်ကျ သွားလေ၏ ။

မောင်သာညို့အဖြစ်ကိုကြည့်၍ နန်းတွင်းသူပျိုဖြူများက ရယ်ပွဲ ဖွဲ့ခဲ့ကြလေသည်။ လူကြီး များကမူ ..."မိန်းကလေးနှယ် ...အကျီ စားသန်ပါဘိတော့" ...ဆိုကာ မိသဲရှင်တို့တတွေကို ပြစ်တင်စကား ဆိုကြလေ၏ ။

မောင်သာညိုသည် မိသဲရှင်၏ လှောင်ပြောင်အရှက်ခွဲခြင်းကို နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင်ခံရပြီးနောက် ပိုင်း၌ ၎င်း၏ အချစ်စိတ်များသည် မိသဲရှင်အပေါ် နားကြည်းစိတ်၊ ခံပြင်းစိတ်အဖြစ် ပြောင်းလဲသွားပေ တော့သည်။ သို့ရာတွင် ..."ပညာရှိအမျက် အပြင်မထွက်" ...ဆိုသည့်အတိုင်း ဣန္ဒြေမပျက် နေခဲ့လေ သည်။

မောင်သာညိုနှင့်ပတ်သက်၍ ထိုအကြောင်းမျှလောက်သာ သိထားသော နန်းတွင်းသူ၊ နန်းတွင်း သားတို့အဖို့ မောင်သာညို နာရီစင်ပေါ်မှကျ၍ သေဆုံးသွားကြောင်း ကြားသိရသည့်အခါ အံ့သြကြရလေ သည်။

ဝါဏ်ရည်ထက်မြက်သောလူငယ်တစ်ဦးမို့လည်း နှမျောယူကြိုးမရ ဖြစ်ကြရလေ၏

မောင်သာညို၏ အဖြစ်ကို စစ်ဆေးကြည့်ရာ ...ဗဟိုရ်စည်နာရီ စင်ပေါ်မှ
မတော်တဆလိမ့် ကျခြင်းမဟုတ်ပဲ၊ တမင်သက်သက်ပင်
ခုန်ချသေကြောင်းကြံခဲ့သည်ဟု ယူဆစရာအချက်များကို တွေ့ခဲ့ရ ပေသည်။

မောင်သာညိုမကွယ်လွန်မီကပင် မိသဲရှင်သည် ဇာတိရပ်ရွာသို့
ခေတ္တခဏ အလည်အပတ်ပြန် သွားခဲ့လေသည်။ ဇာတိအရပ်မှ
ညောင်ရေသွန်းပွဲတော်သည် အလွန်စည်ကားကာ ပျော်စရာကောင်းသော
ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဆွေမျိုးသားချင်း သူငယ်ချင်းများကို
သတိရသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ခေတ္တ ပြန်ပါရစေဟု
ဦးရီးတော်ထံခွင့်တောင်းကာ ကဆုန်လပြည့်နေ့အမီ မီးသင်္ဘောဖြင့်
ပြန်သွားခဲ့ခြင်းဖြစ်လေ သည်။

မောင်သာညိုကွယ်လွန်ချိန်၌ မိသဲရှင် မရှိချေ။

သို့ရာတွင် နောက်တစ်လခန့်ကြာသည်အထိ မိသဲရှင်ပြန်ရောက်မလာ၍
စုံစမ်းခဲ့ရာ မိသဲရှင် သည် ဇာတိအရပ်သို့ ပြန်ရောက်မလာကြောင်း သိရလေသည်။
မိသဲရှင်မှာ ထိုအချိန်မှစ၍ ပျောက်ဆုံးသွား ကာ မည်သည့် သတင်းမှ မရတော့ပါချေ။

မောင်သာညိုသာ အသက်ရှင်ရက်ရှိသေးပါက
မိသဲရှင်ပျောက်ဆုံးမှုအတွက် မောင်သာညို့အ ပေါ် သံသယဝင်ကောင်း
ဝင်မည်ဖြစ်ပေသည်။ မောင်သာညို့ကိုယ်တိုင်လည်း မည်သည့်အကြောင်း
ကြောင့်မသိ။ နာရီစင်ပေါ်မှလိမ့်ကျကွယ်လွန်သွားခဲ့ရာ မောင်သာညိုသေဆုံးမှုနှင့်
မိသဲရှင်ပျောက်ဆုံးမှုမှာ သီးခြားဖြစ်ရပ်အဖြစ်သာ အားလုံးက မှတ်ယူကြပေ၏ ။

ကာလကြာမြင့်သော် မောင်သာညို့ကိုလည်းကောင်း၊
မိသဲရှင်ကိုလည်းကောင်း လူတို့ မေ့လျော့ သွားကြလေသည်။

အခန်း (၂)

ကိုလိုနီခေတ်

ခရစ်နှစ် ၁၈၉၂ ခုနှစ်

မေဂျာဂျော့ချ်ကွန်းဝေးသည် သေနတ်ပစ်ကွင်း၏

ထိပ်အလည်တည့်တည့်၌ ခပ်မတ်မတ်ရပ် လျှက်ရှိသည်။ သူ၏ ဟန်ပန်မှာ အပြစ်ဒဏ်ကြောင့် သေနတ်ဖြင့်ပစ်သတ်ခံရတော့မည့် ရာဇဝတ်သားတစ်ယောက်ဟုပင် ထင်စရာမရှိပေ။

မေဂျာဂျော့ချ်ကွန်းဝေးသည် ခြေနစ်ဖက်ကိုခွဲ၍ လက်ပိုက်ကာ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်ပင် ရပ်နေခဲ့ လေသည်။ စစ်သားတစ်ယောက်က အဖြူရောင်ပဝါတစ်ခုကိုယူလာကာ မေဂျာ၏ မျက်လုံးများကို စည်း ထားပေးရန် ခွင့်တောင်းလေသည်။ မေဂျာဂျော့ချ်ကွန်းဝေးက ခါးခါးသီးသီးပင်ငြင်းဆန်လိုက်လေ၏ ။ သူသည် မျက်လုံးကို ပဝါမစည်းပဲ သေနတ်ဖြင့်ပစ်သတ်ခံမည်ဖြစ်သည်။

မေဂျာဂျော့ချ်ကွန်းဝေးသည် လုံးဝမျက်နှာမပျက်ပေ။ ပြုံး၍ ပင် နေပေသေး၏ ။ သူ၏ အမူအရာမှာ ယောက်ျားပီပီ လုပ်ရဲရင်ခံရဲတယ်ဆိုသည့်အမူအရာလော အသတ်ခံရခါနီး ၍ ရူးသွပ်သွားခြင်းလောဆိုသည် ကိုမူ အကဲခတ်ရန် ခဲယဉ်းလှပေသည်။

သူသည် အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်၏ လျှို့ဝှက်ချက်များကို မြန်မာစစ်ဘက်ဆိုင်ရာများအားလျှို့ဝှက်သတင်း ပေးပို့ခဲ့ကြောင်းထင်ရှား၍ သေနတ်ဖြင့် မသေမချင်းပစ်သတ်ရန် အပြစ်ပေးခံရခြင်းဖြစ်ပေသည်။ မြန်မာ စစ်တပ်အား မိမိတပ်၏ လျှို့ဝှက်ကိစ္စများကို အသိပေးခဲ့ကြောင်းကိုလည်း ၎င်းကိုယ်တိုင် ဝန်ခံခဲ့ပေသည်။

အချိန်စေ့သောအခါ ...အရာရှိက ပစ်ခတ်ပေးလိုက်လေသည်။

မေဂျာဂျော့ကွန်းဝေးကိုချိန်ထားသော စစ်သားငါးဦး၏
သေနတ်ငါးလက်ထံမှ ကျည်ဆံများသည် တစ်ပြိုင်တည်းထွက်ပေါ်လာသောကြောင့်
အသံငါးသံအဖြစ် မကြားရချေ။ အသံတစ်သံတည်းအဖြစ်သာ ဟိန်းထွက်
လာလေသည်။

သေနတ်သံစဲသည်နှင့် မေဂျာ၏ ခန္ဓာကိုယ်သည် မြေပေါ်သို့
လဲကျသွားလေသည်။

မေဂျာဂျော့ကွန်းဝေးကား မိမိတိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုးအပေါ်တွင်
လည်းကောင်း၊ မိမိသစ္စာခံတာဝန် ထမ်းဆောင်သည့် အမိန့်ငံတော်၏
တပ်မတော်အပေါ်တွင်လည်းကောင်း သစ္စာဖောက်ခဲ့သူတစ်ဦးဖြစ်ပေ သည်။

သို့သော် သူ၏ မိမိအပြစ်ကိုဝန်ခံကာ မတုန်မလှုပ် ရဲဝံ့စွာ
ပြစ်ဒဏ်ခံယူသွားသည့်အဖြစ်ကိုမူ သူ၏ စစ်တပ်မှအရာရှိများနှင့်
စစ်သားများကိုယ်တိုင် မလေးစားပဲ မနေနိုင်ခဲ့ချေ။

*

ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီခေတ်

ခရစ်နှစ် ၁၉၅၂ ခုနှစ်

အစိုးရအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဖြစ်သူ ဦးတင်မောင်ညွန့်သည်
လုပ်ငန်းလိုင်စင်များထုတ်ပေးရာတွင် စိစစ် မှုမရှိပဲ
အလွဲသုံးစားလုပ်ဆောင်ခဲ့ကြောင်း ထင်ရှား၍ ရာထူးမှချထားခံရလေသည်။
ဦးတင်မောင်ညွန့်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မှားယွင်းမှု၊ ဘက်လိုက်ဆောင်ရွက်မှုများကြောင့်
တိုင်းပြည်တွင် ငွေယိုပေါက်များစွာဖြစ်ပေါ်ခဲ့ကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိရလေသည်။

အမှုကိုစစ်ဆေးရာတွင် ဦးတင်မောင်ညွန့်အား ရာထူးမှချကာ နေအိမ်၌ အကျယ်ချုပ်ဖြင့် နေထိုင်စေခဲ့သည်။

ဦးတင်မောင်ညွန့်သည် ထိုကာလအတွင်း ဇာတိမြို့ဖြစ်သော မန္တလေးသို့ ခေတ္တသွားရောက် ခွင့်ပြုရန် အထက်သို့ အသနားခံစာ တင်သွင်းခဲ့လေသည်။ ဦးတင်မောင်ညွန့်အား လူမှုရေးအရ စာနာ ထောက်ထားသောအားဖြင့် အသနားခံစာကို အထက်မှခွင့်ပြုခဲ့ပြီး လုံခြုံရေးအစီအစဉ်ဖြင့် မန္တလေးသို့ ခေတ္တသွားရောက်ခွင့်ပြုခဲ့လေသည်။

ဦးတင်မောင်ညွန့်သည် မန္တလေးသို့ရောက်သောအခါ ငယ်စဉ်က ပညာသင်ကြားခဲ့သော ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းသို့ သွားရောက် လည်ပတ်လေသည်။

ဘုန်းကြီးကျောင်းမှပြန်ထွက်လာသည်နှင့် ဦးတင်မောင်ညွန့်က မိမိအားအဘယ်ကြောင့် အစောင့် အရှောက်များဖြင့် ချုပ်နှောင်ထားကြောင်းကို ပြောဆိုမေးမြန်းလေသည်။

တပည့်တပန်းများက ဆရာ၏ မှားယွင်းသောလုပ်ရပ်များကြောင့် အကျယ်ချုပ်ဖြင့်ချုပ်နှောင်ခံနေရ သည်ကို မမှတ်မိပါသလောဟု တအံ့တဩမေးမြန်းရာ ဦးတင်မောင်ညွန့်က မိမိသည် ခရီးတစ်ခုကို ထွက်ခွာသွားခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုမှ ထိုခရီးစဉ်မှပြန်ရောက်လာကြောင်း၊ သို့ရာတွင် မိမိသည် မည်သည့် နေရာဒေသသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်ကို မမှတ်မိကြောင်း ပြောဆိုလေသည်။

ထို့ပြင် မိမိမှားယွင်းဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်ဆိုသောကိစ္စရပ်ကို သူကပင် ပြန်လည်မေးမြန်းစုံစမ်းနေပေ သေး၏ ။

ဦးတင်မောင်ညွန့်အား စိတ်ဆင်းရဲမှုဒဏ်ကြောင့် ရူးသွပ်သွားပြီဟုယူဆကာ စိတ်ရောဂါဆရာဝန် များနှင့် ကုသခဲ့လေသည်။

ဦးတင်မောင်ညွန့်သည် လွန်ခဲ့သောသုံးနှစ်က မိမိသည်

ကိုယ်တိုင်မသွားရောက်ရပဲ နေရာတစ် ခုခုသို့ အလိုလိုရောက်ရှိနေသည်ကို သတိရကြောင်း၊ ထိုနေရာ၌ သုံးနှစ်တိတိနေထိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ ယခု မိမိ ပြန်ရောက်လာသည့်အခါတွင် မိမိအား မတရားသဖြင့် စွပ်စွဲကာ ချုပ်နှောင်ထားသည်ကို ခံရကြောင်း ...အခိုင်အမာပြောဆိုလေသည်။

ဦးတင်မောင်ညွန့်က ဆက်လက်ရှင်းပြရာတွင် မိမိနေရာသို့ အခြားလူတစ်ယောက်က ရယူကာ မိမိဟန်ဆောင်၍ အစိုးရနှင့်ပြည်သူ လူထုကို လှည့်ဖျားခဲ့ခြင်းဖြစ်နိုင်ကြောင်း ထုချေခဲ့လေသည်။

သို့ရာတွင် ဦးတင်မောင်ညွန့်သည် သူရောက်ရှိခဲ့သည့်နေရာဒေသမှာ မည်သည့်နေရာ၊ မည် သည့်အရပ်ဆိုသည်ကို တိကျစွာမပြောနိုင်ချေ။ ဦးတင်မောင်ညွန့်က ဇနီးဖြစ်သူအား သူမရှိသည့် အခိုက်တွင် ဖောက်ပြန်ခဲ့ကြောင်း စွပ်စွဲခဲ့လေသည်။ သူ့နေရာတွင် ဟန်ဆောင်နေထိုင်သူသည် သူ၏ ရာထူးကိုသာမက သူ့ဇနီးကိုပါ လိမ်ညာပေါင်းသင်းသွားခြင်းဖြစ်ကြောင်း တိုင်ကြားလေသည်။

ဦးတင်မောင်ညွန့်ဇနီးဖြစ်သူ၏ အစစ်ခံချက်၌ မိမိ၏ ခင်ပွန်းသည် လွန်ခဲ့သောသုံးနှစ်မှစ၍ အမူ အရာပြောင်းလဲခဲ့သည်မှာ မှန်ကန်ကြောင်း၊ နှစ်ပေါင်းများစွာပေါင်းသင်းလာသည့် ဇနီးတစ်ယောက်အဖြစ် ရိပ်မိခဲ့ကြောင်း၊ သို့သော် သူပြောသလို အခြားတစ်ယောက်က သူ့နေရာ အစားထိုးဟန်ဆောင်နေသည် ဆိုသည်မှာမူ မဖြစ်နိုင်ကြောင်း၊ ဦးတင်မောင်ညွန့်၏ ခန္ဓာကိုယ်မှ ထူးခြားသောအမှတ်အသားများ၊ မွဲ့များ မှစ၍ ယခင်အတိုင်းရှိနေသည့်အတွက် အခြားတစ်ယောက်ဆိုသည်မှာ ယုံတမ်းစကားသာဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားလေသည်။ သုံးနှစ်တာကာလအတွင်း၌ ဦးတင်မောင်ညွန့်၏ အပြောအဆိုအမူအကျင့်များ တစ်မျိုးထူးခြားခဲ့ကြောင်းကိုမူ ဝန်ခံလေသည်။

ဦးတင်မောင်ညွန့်၏ အဖြစ်မှာ မယုံနိုင်စရာကောင်းအောင်ပင် ထူးဆန်းလှလေ၏ ။

သို့ရာတွင် ...အဖြစ်အပျက်များမှာ သူတစ်ယောက်တည်း၏ အပြောသာဖြစ်ပြီး သက်သေမရှိချေ။ ဦးတင်မောင်ညွန့်သည် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ၎င်း၏ သတင်းများ၊ ခရီးစဉ်များ အားလုံး နေ့စဉ်ထုတ်သတင်းစာများ၌ ပါခဲ့လေသည်။ သုံးနှစ်တာကာလအတွင်းတွင် ဦးတင်မောင်ညွန့်သည် လူထုရှေ့မှပျောက်ကွယ်သွားခြင်း မရှိချေ။

ဘုန်းကြီးကျောင်းမှပြန်ထွက်လာသည့်အချိန်မှစ၍ သူသည် ခရီးတစ်ခုမှ ယခုမှပြန်ရောက်လာ ကြောင်း ပြောပြခြင်းမှာလည်း မခိုင်လုံချေ။ ဦးတင်မောင်ညွန့်သည် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသည့်ကာလ တစ်လျှောက်လုံး အများပြည်သူရှေ့၌ တစ်ရံမလပ်ရှိနေခဲ့ပေသည်။

ဦးတင်မောင်ညွန့်အား သူ၏ လွဲမှားသောလုပ်ရပ်များအတွက် ပြစ်ဒဏ်ကိုရှောင်လွှဲလို၍ ရူးချင် ယောင်ဆောင်နေသည်ဟု သတင်းစာများက စွပ်စွဲရေးသားခဲ့လေသည်။

ဦးတင်မောင်ညွန့်ကမူ မိမိသည် သုံးနှစ်လုံးလုံး အခြားနေရာတစ်ခုသို့ရောက်နေကြောင်းပြီမိ နေရာတွင် ဝင်ရောက်၍ ဆုံးဖြတ်လုပ်ကိုင်သွားသည့်လူမှာ သူမဟုတ်ပဲ သူ့အယောင်ဆောင်ထားသည့် အခြားလူတစ်ယောက်သာဖြစ်ကြောင်း ခိုင်မာစွာ ပြောကြားလျက်ပင်ရှိလေသည်။

ထိုသို့ ဦးတင်မောင်ညွန့်၏ အမှုအား လိပ်ခဲတည်းလည်းဖြင့် စစ်ဆေးဆဲကာလမှာပင်

ဦးတင်မောင်ညွန့်တစ်ယောက် ရောဂါဖိစီးနှိပ်စက်မှုဒဏ်ဖြင့် ကွယ်လွန်အနိစ္စရောက်ခဲ့ရလေ သည်။

ဦးတင်မောင်ညွန့်ပြောခဲ့သောဖြစ်ရပ်များကို အမှန်တကယ်လော၊ ရူးသွပ်၍ ပြောခဲ့ခြင်းလောဆို သည်ကိုမူ ယနေ့ထက်တိုင် မည်သူမျှ သိခွင့်မရတော့ပေ။

